

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2023. gada 14. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Nolīgums par nodošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti – 1. panta 3. punkts – Pamattiesības – Dalībvalsts atteikums izpildīt Norvēģijas Karalistes izsniegtu apcietināšanas orderi – Norvēģijas Karalistes izsniegts jauns apcietināšanas orderis pret to pašu personu par tiem pašiem nodarījumiem – Citas dalībvalsts veikta pārbaude – Pirmā apcietināšanas ordera izpildes atteikuma ņemšana vērā

Lietā C-71/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Sofiyski gradski sad* (Sofijas pilsētas tiesa, Bulgārija) iesniegusi ar 2021. gada 4. februāra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2021. gada 4. februārī, tiesvedībā par tāda apcietināšanas ordera izpildi, kas izsniegts pret

KT,

piedaloties

Sofiyska gradska prokuratura,

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Dž. Švirebs [*P. G. Xuereb*], Tiesas priekšsēdētāja vietnieks L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents) un tiesnesis T. fon Danvics [*T. von Danwitz*],

ģenerālvokāts: Dž. Pitrucella [*G. Pitruzzella*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

- Īrijas vārdā – *M. Browne, A. Joyce* un *J. Quaney*, pārstāvji, kuriem palīdz *M. Gráinne, BL*,
- Ungārijas valdības vārdā – *M. Z. Fehér* un *R. Kissné Berta*, pārstāvji,
- Austrijas valdības vārdā – *J. Schmoll, C. Leeb* un *A. Posch*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

– Eiropas Komisijas vārdā – *S. Grünheid* un *I. Zaloguin*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LES 6. pantu, LESD 21. panta 1. punktu un 67. panta 1. punktu, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 6. pantu un 45. panta 1. punktu, kā arī 1. panta 2. un 3. punktu Nolīgumā starp Eiropas Savienību un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par nodošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Islandi un Norvēģiju (OV 2006, L 292, 2. lpp.), kas Eiropas Savienības vārdā apstiprināts ar Padomes Lēmumu 2014/835/ES (2014. gada 27. novembris), lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par nodošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Islandi un Norvēģiju (OV 2014, L 343, 1. lpp.), un kas stājies spēkā 2019. gada 1. novembrī (turpmāk tekstā – “Nolīgums par nodošanas procedūru”), kā arī Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – “ECPAK”) 8. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar procedūru par to, lai Bulgārijā izpildītu apcietināšanas orderi, ko Hordalannes [*Hordaland*] reģionālā prokuratūra (Norvēģija) izsniegusi attiecībā pret KT.

Atbilstošās tiesību normas

Nolīgums par nodošanas procedūru

- 3 Nolīguma par nodošanas procedūru preambulā ir teikts:

“Eiropas Savienība,

no vienas puses, un

Islandes Republika

un

Norvēģijas Karaliste,

no otras puses,

turpmāk “Līgumslēdzējas puses”,

vēloties uzlabot Eiropas Savienības dalībvalstu un Islandes [Republikas] un Norvēģijas [Karalistes] tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, neskarot normas, kas aizsargā personisko brīvību,

ņemot vērā, ka pašreizējās attiecībās starp Līgumslēdzējām pusēm nepieciešama cieša sadarbība cīņā pret noziedzību,

izsakot savstarpēju uzticību savu tiesisko sistēmu uzbūvei un darbībai, un visu Līgumslēdzēju pušu spējai nodrošināt taisnīgu tiesu,

ņemot vērā, ka Islande[s Republika] un Norvēģija[s Karaliste] ir izteikušas vēlmi noslēgt Nolīgumu, kas tām ļautu paātrināt pasākumus aizdomās turamo personu vai notiesāto personu nodošanai Eiropas Savienības dalībvalstīm un piemērot nodošanas procedūru attiecībā uz dalībvalstīm;

[..].”

4 Šā nolīguma 1. panta 1.–3. punkts ir formulēts šādi:

“1. Līgumslēdzējas puses saskaņā ar šā Nolīguma noteikumiem apņemas uzlabot nodošanu kriminālvajāšanas vai sprieduma izpildes nolūkā starp dalībvalstīm, no vienas puses, un Norvēģijas Karalisti un Islandes Republiku, no otras puses, kā minimālos standartus ņemot vērā noteikumus 1996. gada 27. septembra Konvencijā par izdošanu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm.

2. Līgumslēdzējas puses saskaņā ar šā Nolīguma noteikumiem apņemas: nodrošināt to, ka izraidīšanas sistēma starp dalībvalstīm, no vienas puses, un Norvēģijas Karalisti un Islandes Republiku, no otras puses, balstās uz nodošanas mehānismu, pamatojoties uz apcietināšanas orderi saskaņā ar šā Nolīguma noteikumiem.

3. Šis Nolīgums nemaina pienākumu ievērot pamattiesības un pamattiesību principus, kas paredzēti [ECPAK,] vai gadījumā, ja izpildi veic dalībvalsts tiesu iestāde, tos principus, kas minēti [LES] 6. pantā.”

5 Saskaņā ar minētā nolīguma 2. panta 5. punktu:

““Apcietināšanas orderis” ir tiesas nolēmums, ko izdod valsts, lai cita valsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.”

6 Šā paša nolīguma 4.–8. pantā ir izklāstīti apcietināšanas ordera neizpildes iemesli, kā arī nosacījumi, kādiem var pakļaut apcietināšanas ordera izpildi.

7 Nolīguma par nodošanas procedūru 4. panta 2. punktā ir norādīts:

“Valstis ievieš saistību izpildes tiesu iestādei atteikt apcietināšanas ordera izpildi šādos gadījumos:

[..]

2) ja izpildes tiesu iestāde ir informēta par to, ka valstī par pieprasīto personu pieņemts galīgs spriedums attiecībā uz tām pašām darbībām, ar nosacījumu, ka, ja ir piespriests sods, tad tas ir izciests vai to pašlaik izcieš, vai to vairs nevar izpildīt saskaņā ar notiesāšanas valsts tiesību aktiem;

[..].”

8 Šā nolīguma 34. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Neskarot to piemērošanu attiecībās starp valstīm un trešajām valstīm, šis Nolīgums no tā stāšanās spēkā aizstāj attiecīgās normas šādās konvencijās, ko attiecībā uz izdošanu piemēro attiecībās starp Norvēģij[as Karalisti] un Island[es Republiku], no vienas puses, un dalībvalstīm, no otras puses:

a) 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvencija par izdošanu, tās 1975. gada 15. oktobra Papildu protokols, tās 1978. gada 17. marta Otrais papildu protokols un 1977. gada 27. janvāra Eiropas Konvencija par terorisma apkarošanu, kas grozīta ar 2003. gada Protokolu pēc tā stāšanās spēkā, ciktāl tā attiecas uz izdošanu;

[..].”

Pamatlēmums 2002/584/TI

9 Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.), kas grozīts ar Padomes 2009. gada 26. februāra Pamatlēmumu 2009/299/TI (OV 2009, L 81, 24. lpp.) (turpmāk tekstā – “Pamatlēmums 2002/584”), 1. pants ir formulēts šādi:

“1. Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un saskaņā ar šā pamatlēmuma noteikumiem.

3. Šis pamatlēmums [ne]groza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti [LES] 6. pantā [..].”

10 Pamatlēmuma 2002/584 3.–5. pantā ir minēti Eiropas apcietināšanas ordera neizpildes iemesli, kā arī nosacījumi, kādiem var pakļaut Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.

11 Šā pamatlēmuma 3. panta 2. punktā ir noteikts:

“Izpildes dalībvalsts tiesas iestāde (šeit turpmāk – “izpildes tiesas iestāde”) atsaka Eiropas apcietināšanas ordera izpildīšanu šādos gadījumos:

[..]

2. Ja izpildes tiesas iestāde ir informēta par to, ka par pieprasīto personu dalībvalstī pieņemts galīgs spriedums attiecībā uz tādām pašām darbībām, ar nosacījumu, ka, ja ir piespriests sods, tad tas ir izciests vai to pašlaik izcieš, vai to vairs nevar izpildīt saskaņā ar notiesāšanas dalībvalsts tiesībām;

[..].”

12 Minētā pamatlēmuma 31. panta 1. punktā ir noteikts:

“Neietekmējot to piemērošanu attiecībās starp dalībvalstīm un trešajām valstīm, šis pamatlēmums no 2004. gada 1. janvāra aizstāj attiecīgās normas šādās konvencijās, ko attiecībā uz izdošanu piemēro attiecībās starp dalībvalstīm:

a) 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvencija par izdošanu, tās 1975. gada 15. oktobra Papildu protokols, tās 1978. gada 17. marta Otrais papildu protokols un 1977. gada 27. janvāra Eiropas Konvencija par terorisma apkarošanu, ciktāl tā attiecas uz izdošanu;

[..].”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 13 Pret KT, kas kopā ar saviem bērniem pastāvīgi dzīvo Bulgārijā, Norvēģijā ir uzsākts kriminālprocess par tās teritorijā izdarītiem nodarījumiem, kurus iestādes, kas virza šo procesu, ir kvalificējušas kā krāpniecību, kas radījusi kaitējumu Norvēģijas sociālās apdrošināšanas sistēmai.
- 14 Minētajā kriminālprocesā Norvēģijas atbildīgā iestāde 2018. gada 26. jūlijā attiecībā pret KT izsniedza apcietināšanas orderi, par ko Šengenas informācijas sistēmā (SIS) tika reģistrēts attiecīgs paziņojums.
- 15 Pamatojoties uz SIS paziņojumu, kas bija reģistrēts KT apcietināšanas nolūkā, 2019. gada 25. novembrī, kad KT ieradās Polijā, viņš tika apcietināts.
- 16 Norvēģijas atbildīgā iestāde 2019. gada 27. novembrī, pamatojoties uz Nolīgumu par nodošanas procedūru, izsniedza apcietināšanas orderi.
- 17 2020. gada 15. janvārī *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšavas apgabaltiesa, Polija), pamatojoties uz šā nolīguma 1. panta 3. punktu, atteica šā apcietināšanas ordera izpildi, jo uzskatīja, ka KT nodošana Norvēģijas iestādēm izraisītu ECPAK 8. panta pārkāpumu. Minētā tiesa pauda uzskatu, ka šādai nodošanai būtu tādas sekas, ka viņa bērni būtu jānodod audžuģimenes aizbildnībā, un tas izraisītu to, ka attiecības ar tēvu bērniem tiktu pavisam pārtrauktas. Minētā tiesa arī atzina, ka Norvēģijas iestādes aplūkojamās kriminālvajāšanas vajadzībām attiecībās ar Bulgārijas Republiku varēja izmantot citus krimināllietu jomas tiesu iestāžu sadarbības veidus.
- 18 Atbildīgā prokuratūra šo spriedumu pārsūdzēja *Sąd Apelacyjny w Warszawie* (Varšavas apelācijas tiesa, Polija), bet tā ar 2020. gada 24. februāra spriedumu apelācijas sūdzību noraidīja.
- 19 Kad 2020. gada 10. martā KT atgriezās Bulgārijā, viņš atkal tika apcietināts, pamatojoties uz apcietināšanas vajadzībām reģistrēto SIS paziņojumu, kas attiecībā uz viņu joprojām bija spēkā.
- 20 Hordalannes, Sognas un Fjūranes [*Hordaland, Sogn og Fjordane*] reģiona prokuratūra (Norvēģija) 2020. gada 12. martā izsniedza jaunu KT apcietināšanas orderi saistībā ar to pašu krimināllietu un ar tādu pašu pamatojumu, ar kādu jau bija izsniegts 2019. gada 27. novembra apcietināšanas orderis.

- 21 *Sofijska gradska prokuratura* (Sofijas pilsētas prokuratūra, Bulgārija) 2020. gada 16. martā vērsās pie *Sofijski gradski sad* (Sofijas pilsētas tiesa, Bulgārija), tas ir, iesniedzējtiesas, ar lūgumu izpildīt 2020. gada 12. martā izsniegto apcietināšanas orderi.
- 22 Šajā kontekstā minētā tiesa, pirmkārt, uzdod jautājumu, vai ir iespējams izsniegt vairākus apcietināšanas orderus pret vienu un to pašu personu saistībā ar vienu un to pašu kriminālprocesu.
- 23 Šajā ziņā tā norāda, ka, ņemot vērā to, ka starp attiecīgajiem Nolīguma par nodošanas procedūru noteikumiem un Pamatlēmuma 2002/584 noteikumiem ir konstatējama līdzība, varētu paredzēt, ka pēc analogijas ir piemērojams 2018. gada 25. jūlija spriedums AY (Apcietināšanas orderis – Liecinieks) (C-268/17, EU:C:2018:602), kurā Tiesa uz šo jautājumu esot atbildējusi apstiprinoši. Tomēr tā norāda, ka atšķirībā no lietas, kurā pieņemts šis spriedums, abi pamatlietā aplūkojamie apcietināšanas orderi tika izsniegti saistībā ar vienu un to pašu attiecīgā kriminālprocesa stadiju. Turklāt šis nolīgums neietverot noteikumu, kas būtu līdzvērtīgs šā pamatlēmuma 1. panta 2. punktam par pienākumu izpildīt Eiropas apcietināšanas orderus.
- 24 Otrkārt, minētā tiesa jautā par eventūālajām sekām, kādas ir tam, ka vienas dalībvalsts tiesa iepriekš ir atteikusi tāda apcietināšanas ordera izpildi, ko izsniegusi Norvēģijas Karaliste pret vienu un to pašu pieprasīto personu saistībā ar vienu un to pašu kriminālprocesu.
- 25 Iesniedzējtiesa piebilst, ka KT veselības stāvoklis ir nestabils un ka vairākkārt bija nepieciešams viņu hospitalizēt.
- 26 Šādos apstākļos *Sofijski gradski sad* (Sofijas pilsētas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
 - “1) Vai [Nolīguma par nodošanas procedūru] 1. panta 2. un 3. punkta normas pieļauj kriminālvajāšanas vajadzībām vienā un tajā pašā lietā izsniegt jaunu tādas personas apcietināšanas orderi, kuras nodošanu kāda dalībvalsts ir noraidījusi, pamatojoties uz šā nolīguma 1. panta 3. punktu kopsakarā ar [LES] 6. pantu un [ECPAK] 8. pantu?
 - 2) Vai [Nolīguma par nodošanas procedūru] 1. panta 3. punkta, [LESD] 21. panta 1. punkta un 67. panta 1. punkta, kā arī [Hartas] 6. panta un 45. panta 1. punkta normas pieļauj, ka dalībvalsts, kurai iesniegts apcietināšanas orderis, kurā cita dalībvalsts jau noraidījusi tās pašas personas nodošanu kriminālvajāšanai tajā pašā lietā, lemj vēlreiz, proti, pēc tam, kad pieprasītā persona, izmantodama savas tiesības brīvi pārvietoties, no valsts, kurā nodošana tika noraidīta, ir pārcēlusies uz valsti, kurai iesniegts jaunais apcietināšanas orderis?”

Par tiesvedību Tiesā

- 27 Iesniedzējtiesa lūdz, lai šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu tiktu piemērota Tiesas Reglamenta 107. pantā paredzētā steidzamības tiesvedība.
- 28 Tiesa pēc tiesneša referenta ieteikuma un pēc ģenerāladvokāta uzklaušanās ar 2021. gada 22. februāra lēmumu nolēma, ka šis lūgums nav apmierināms, jo nav izpildīti Reglamenta 107. pantā minētie steidzamības tiesvedības piemērošanas nosacījumi.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 29 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa pēc būtības vaicā, vai Nolīguma par nodošanas procedūru 1. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz pret vienu un to pašu pieprasīto personu izsniegt vairākus secīgus apcietināšanas orderus nolūkā panākt viņas nodošanu šā nolīguma dalībvalstī pēc tam, kad pirmā apcietināšanas ordera izpildi attiecībā pret šo personu ir atteikusi cita minētā nolīguma dalībvalsts.
- 30 Vispirms ir jāatgādina, ka Nolīguma par nodošanas procedūru noteikumi ir ļoti līdzīgi attiecīgajiem Pamatlēmuma 2002/584 noteikumiem (spriedums, 2020. gada 2. aprīlis, *Ruska Federacija*, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 74. punkts).
- 31 Šajā kontekstā ir jānorāda, ka nevienā šā nolīguma normā nav izslēgta vairāku secīgu apcietināšanas orderu izsniegšana pret vienu un to pašu personu, tajā skaitā gadījumā, kad pirmā apcietināšanas ordera izpilde attiecībā pret šo personu ir tikusi atteikta.
- 32 Turklāt, kā izriet no minētā nolīguma 1. panta 1. un 2. punkta kopsakarā ar tā preambulu, ar to ir paredzēts uzlabot un paātrināt tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās starp dalībvalstīm, no vienas puses, un Norvēģijas Karalisti un Islandes Republiku, no otras puses, izmantojot nodošanas mehānismu, kas balstīts uz ciešu sadarbību starp šīm valstīm un uz šo valstu pausto savstarpēju palaušanos uz to attiecīgo tiesību sistēmu struktūru un darbību, kā arī to spēju nodrošināt taisnīgu tiesu.
- 33 Bez tam Nolīguma par nodošanas procedūru 34. panta 1. punktā – līdzīgi Pamatlēmuma 2002/584 31. panta 1. punktam – ir noteikts, ka attiecībās starp dalībvalstīm, no vienas puses, un Norvēģijas Karalisti un Islandes Republiku, no otras puses, šis nolīgums aizstāj attiecīgās normas tajā uzskaitītajās konvencijās, tostarp it īpaši 1957. gada 13. decembrī Parīzē parakstītajā Eiropas Konvencijā par izdošanu.
- 34 Tātad minētajā nolīgumā – līdzīgi kā šajā pamatlēmumā – paredzētā nodošanas sistēma ir orientēta uz to, lai tiktu atvieglota un paātrināta tiesu iestāžu sadarbība starp šā nolīguma dalībvalstīm, ieviešot notiesāto vai par nodarījuma izdarīšanu aizdomās turēto personu vienkāršotas un efektīvākas nodošanas sistēmu, kā arī novēršot tādu pieprasīto personu nesodāmību, kuras uzturas ārpus tās valsts, kurā apgalvoti izdarīts šāds nodarījums.
- 35 Tomēr sistemātisks aizliegums valsts, kas noslēgusi Nolīgumu par nodošanas procedūru, izsniegšanas iestādei izsniegt jaunu apcietināšanas orderi gadījumā, kad cita šā nolīguma dalībvalsts atsakās izpildīt pirmo apcietināšanas orderi, mazinātu ar minēto nolīgumu izveidotās nodošanas sistēmas iedarbīgumu un radītu risku, ka personas, kas cenšas izvairīties no kriminālatbildības, paliktu nesodītas.
- 36 Tātad šāda izsniegšana var izrādīties nepieciešama – konkrēti pēc tam, kad apstākļi, kas bija lieguši iepriekšējā apcietināšanas ordera izpildi, ir novērsti, vai tad, ja lēmums atteikt šā apcietināšanas ordera izpildi nav bijis atbilstošs Nolīgumam par nodošanas procedūru, – tālab, lai pabeigtu pieprasītās personas nodošanas procedūru un šādi sekmētu, ka tiek īstenots šā nolīguma mērķis apkarot nesodāmību (pēc analogijas skat. spriedumu, 2023. gada 31. janvāris, *Puig Gordi* u.c., C-158/21, EU:C:2023:57, 141. punkts).

- 37 Gluži pretēji: pirmām kārtām, ir jānorāda, ka minētā nolīguma 1. panta 3. punktā ir paredzēts, ka tam nevar būt tādas sekas, ka tiktu grozīts pienākums ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kas izklāstīti ECPAK, vai – ja izpildi veic vienas dalībvalsts tiesu iestāde – principus, kuri minēti LES 6. pantā, kas citastarp attiecas uz Hartā nostiprinātajām pamattiesībām.
- 38 No tā izriet: tas, ka pastāv risks pārkāpt Hartā minētās pamattiesības, varētu dot izpildes tiesu iestādei iespēju, pamatojoties uz Nolīguma par nodošanas procedūru 1. panta 3. punktu, izņēmuma kārtā un pēc pienācīgas pārbaudes atturēties izpildīt apcietināšanas orderi (pēc analogijas skat. spriedumu, 2023. gada 31. janvāris, *Puig Gordi* u.c., C-158/21, EU:C:2023:57, 72. punkts).
- 39 Tāpēc tāda apcietināšanas ordera izsniegšana, kura izpilde izraisītu Hartas pārkāpumu un iepriekšējā punktā izklāstītajos apstākļos izpildes tiesu iestādei būtu jāatsaka, nav saderīga ar savstarpējās uzticēšanās un lojālas sadarbības principiem cīņā pret noziedzību, kuri atgādināti šā sprieduma 32. punktā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2023. gada 31. janvāris, *Puig Gordi* u.c., C-158/21, EU:C:2023:57, 142. punkts).
- 40 Tāpēc, ja nav mainījušies apstākļi, izsniegšanas tiesu iestāde nedrīkst izsniegt jaunu apcietināšanas orderi attiecībā uz personu pēc tam, kad izpildes tiesu iestāde – atbilstoši tam, kā tai liek rīkoties Nolīguma par nodošanas procedūru 1. panta 3. punkts, – ir atteikusies izpildīt iepriekšējo apcietināšanas orderi, kas izsniegts attiecībā uz šo personu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2023. gada 31. janvāris, *Puig Gordi* u.c., C-158/21, EU:C:2023:57, 143. punkts).
- 41 Otrām kārtām, tā kā apcietināšanas ordera izsniegšanai var būt tādas sekas, ka var tikt apcietināta persona, uz kuru attiecas šis orderis, un līdz ar to var tikt apdraudēta šīs personas individuālā brīvība, tiesu iestādei, kura ir ieplānojusi izsniegt apcietināšanas orderi, ir jāizvērtē, vai, ņemot vērā lietas īpatnības, šī izsniegšana ir samērīga (pēc analogijas skat. spriedumu, 2023. gada 31. janvāris, *Puig Gordi* u.c., C-158/21, EU:C:2023:57, 144. punkts).
- 42 Šajā izvērtējumā šai tiesu iestādei citastarp ir jāņem vērā nodarījuma, par kuru pieprasītā persona tiek krimināltiesiski vajāta, būtība un smagums, sekas, kādas šai personai rada apcietināšanas orderis vai orderi, kas attiecībā uz to ir izsniegti iepriekš, un eventuālā jaunā apcietināšanas ordera izpildes izredzes (pēc analogijas skat. spriedumu, 2023. gada 31. janvāris, *Puig Gordi* u.c., C-158/21, EU:C:2023:57, 145. punkts).
- 43 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Nolīguma par nodošanas procedūru 1. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neliedz izsniegt vairākus secīgus apcietināšanas orderus pret kādu pieprasīto personu, lai panāktu viņas nodošanu, ko veic šā nolīguma dalībvalsts, pēc tam, kad pirmā apcietināšanas ordera izpildi attiecībā pret šo personu ir atteikusi cita minētā nolīguma dalībvalsts, ciktāl jaunā apcietināšanas ordera izpilde neizraisītu šīs normas pārkāpumu un ciktāl šāda izsniegšana ir samērīga.

Par otro jautājumu

- 44 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa pēc būtības vēlas noskaidrot, vai Nolīgums par nodošanas procedūru, LESD 21. panta 1. punkts un 67. panta 1. punkts, kā arī Hartas 6. pants un 45. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie liedz dalībvalstij apcietināšanas ordera izpildi atteikt tikai tāda iemesla dēļ, ka cita dalībvalsts ir atteikusies izpildīt pirmo apcietināšanas orderi, ko Islandes Republika vai Norvēģijas Karaliste izsniegusi pret to pašu personu par tiem pašiem nodarījumiem.

- 45 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Nolīgums par nodošanas procedūru gan neietver noteikumu, kas būtu līdzvērtīgs Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 2. punktam par pienākumu izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi.
- 46 Tomēr, kā jau norādīts šā sprieduma 32.–34. punktā, šajā nolīgumā paredzētā nodošanas sistēma – līdzīgi šim pamatlēmumam – ir orientēta uz to, lai tiktu atvieglota un paātrināta tiesu iestāžu sadarbība starp dalībvalstīm, no vienas puses, un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti, no otras puses, ieviešot notiesāto vai par nodarījuma izdarīšanu aizdomās turēto personu vienkāršotas un efektīvākas nodošanas sistēmu, kā arī novēršot tādu pieprasīto personu nesodāmību, kuras uzturas ārpus tās valsts, kurā apgalvoti izdarīts šāds nodarījums.
- 47 Turklāt šis nolīgums ir strukturēts tādā pašā veidā kā minētais pamatlēmums, un tā 4.–8. pantā ir uzskaitīti apcietināšanas ordera neizpildes iemesli, kā arī nosacījumi, kādiem var pakļaut apcietināšanas ordera izpildi – līdzīgi tam, kas paredzēts šā pamatlēmuma 3.–5. pantā.
- 48 No tā izriet, ka, lai gan Nolīgumā par nodošanas procedūru nav iekļauts attiecīgs tieši formulēts noteikums, šā nolīguma dalībvalstīm principā ir pienākums izpildīt apcietināšanas orderi, ko izsniegusi cita minētā nolīguma dalībvalsts, un tās šāda rīkojuma izpildi var atteikt vienīgi pašā nolīgumā minēto iemeslu dēļ.
- 49 Konkrētāk, kā jau atgādināts šā sprieduma 38. punktā, tas, ka pastāv risks pārkāpt Hartā minētās pamattiesības, varētu izpildes tiesu iestādei dot iespēju, pamatojoties uz Nolīguma par nodošanas procedūru 1. panta 3. punktu, izņēmuma kārtā un pēc pienācīgas pārbaudes atturēties izpildīt apcietināšanas orderi.
- 50 Šajā ziņā no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka situācijā, kad pastāv svarīgi un pamatoti iemesli uzskatīt, ka tad, ja pieprasītā persona tiktu nodota izsniegšanas valstij, viņa būs pakļauta reālam riskam, ka viņai būtiski samazināsies paredzamais dzīves ilgums vai strauji, būtiski un neatgriezeniski pasliktināsies veselības stāvoklis, ir jāņem vērā arī šī norma (pēc analogijas skat. spriedumu, 2023. gada 18. aprīlis, E. D. L. (Uz slimību balstīts atteikuma pamats), C-699/21, EU:C:2023:295, 42., 50. un 52. punkts).
- 51 Turpretī nevienā Nolīguma par nodošanas procedūru noteikumā nav paredzēta iespēja atteikt apcietināšanas ordera izpildi, ja pirmā apcietināšanas ordera izpildi attiecībā pret to pašu personu par tiem pašiem nodarījumiem ir atteikusi šā nolīguma dalībvalsts.
- 52 Tātad ir konstatējams, ka izpildes iestādes lēmumu atteikt apcietināšanas ordera izpildi nevar pielīdzināt “galīgam spriedumam” minētā nolīguma 4. panta 2. punkta izpratnē, kas vienīgais var būt šķērslis kriminālvajāšanai izsniegšanas valstī pret šo personu par tiem pašiem nodarījumiem vai tās sākšanai jebkurā citā valstī.
- 53 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka pieprasītā persona ir uzskatāma par tādu, kuras lietā par tiem pašiem nodarījumiem ir pasludināts galīgs tiesas spriedums Pamatlēmuma 2002/584 3. panta 2. punkta izpratnē, kas būtībā atbilst tā paša nolīguma 4. panta 2. punktam, ja pēc kriminālprocesa beigām publiskā apsūdzība ir galīgi izbeigta vai ja vienas dalībvalsts tiesu iestādes ir pieņēmušas nolēmumu, ar kuru apsūdzētais tiek galīgi attaisnots pierādījumu trūkuma dēļ (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 16. novembris, *Mantello*, C-261/09, EU:C:2010:683, 45. punkts).
- 54 Taču nodošanas lūguma izskatīšana nenozīmē pieprasītās nododamās personas saukšanu pie kriminālatbildības izpildes valstī un lietas izskatīšanu pēc būtības.

- 55 Šādos apstākļos, lai gan vienas dalībvalsts izpildes iestādes nolēmumam atteikt apcietināšanas ordera izpildi, ko Islandes Republika vai Norvēģijas Karaliste izsniegusi, pamatojoties uz Nolīguma par nodošanas procedūru 1. panta 3. punktu, protams, būtu jāveicina uzmanība citas dalībvalsts izpildes iestādē, kurai iesniegts jauns apcietināšanas orderis, ko šī valsts izsniegusi pret to pašu personu par tiem pašiem nodarījumiem, šis apstāklis nevarētu dot otras dalībvalsts izpildes iestādei iespēju izvairīties no sava pienākuma izskatīt nodošanas lūgumu un pieņemt lēmumu par apcietināšanas ordera izpildi.
- 56 Arī nedz no LESD 21. panta 1. punkta vai 67. panta 1. punkta, nedz no Hartas 6. panta vai 45. panta 1. punkta nevar izdarīt citādu secinājumu.
- 57 Proti, no Nolīguma par nodošanas procedūru 2. panta 5. punkta izriet, ka jēdziens “apcietināšanas orderis” šā nolīguma izpratnē ir definēts kā minētā nolīguma dalībvalsts tiesas nolēmums, ko tā pieņem, lai cita šā nolīguma dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai brīvības atņemšanas soda izpildei vai lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.
- 58 No tā izriet, ka Nolīgumā par nodošanas procedūru paredzētā nodošanas mehānisma nolūks ir dot iespēju apcietināt un nodot pieprasīto personu, lai izdarītais noziedzīgais nodarījums nepaliktu nesodīts un lai tiktu veikta šīs personas kriminālvajāšana vai notiktu viņai piespriestā brīvības atņemšanas soda izciešana (pēc analogijas skat. spriedumu, 2022. gada 30. jūnijs, *Spetsializirana prokuratura* (Informācija attiecībā uz valsts lēmumu par apcietinājuma piemērošanu), C-105/21, EU:C:2022:511, 74. punkts).
- 59 Tātad personas, kuras nodošana tiek lūgta ar apcietināšanas ordera izsniegšanu, apcietināšana ir šajā nolīgumā paredzētās nodošanas sistēmas neatņemama sastāvdaļa.
- 60 Lai gan pagaidu apcietināšana ir uzskatāma par pieprasītās personas tiesību uz brīvu pārvietošanos, kā arī viņas tiesību uz brīvību un drošību ierobežojumu, tomēr principā šāda apcietināšana ir uzskatāma par attaisnojamu ar tiesiski pamatoto mērķi novērst šīs personas nesodāmību; tas ir mērķis, kas ietilpst brīvības, drošības un tiesiskuma telpas bez iekšējām robežām kontekstā, kurā tiek nodrošināta personu brīva pārvietošanās, kas paredzēta LES 3. panta 2. punktā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2021. gada 12. maijs, *Bundesrepublik Deutschland* (Interpola sarkanais paziņojums), C-505/19, EU:C:2021:376, 86. punkts).
- 61 Ņemot vērā šos apsvērumus kopumā, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Nolīgums par nodošanas procedūru ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz dalībvalstij apcietināšanas ordera izpildi atteikt tikai tāda iemesla dēļ, ka cita dalībvalsts ir atteikusies izpildīt pirmo apcietināšanas orderi, ko Islandes Republika vai Norvēģijas Karaliste izsniegusi pret to pašu personu par tiem pašiem nodarījumiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 62 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

- 1) **Nolīguma starp Eiropas Savienību un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par nodošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Islandi un Norvēģiju, kas Eiropas Savienības vārdā apstiprināts ar Padomes Lēmumu 2014/835/ES (2014. gada 27. novembris) par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti, no otras puses, par nodošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Islandi un Norvēģiju, 1. panta 3. punkts**

ir jāinterpretē tādējādi, ka

tas neliedz izsniegt vairākus secīgus apcietināšanas orderus pret kādu pieprasīto personu, lai panāktu viņas nodošanu, ko veic šā nolīguma dalībvalsts, pēc tam, kad pirmā apcietināšanas ordera izpildi attiecībā pret šo personu ir atteikusi cita minētā nolīguma dalībvalsts, ciktāl jaunā apcietināšanas ordera izpilde neizraisītu šīs normas pārkāpumu un ciktāl šāda izsniegšana ir samērīga.

- 2) **Nolīgums starp Eiropas Savienību un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par nodošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Islandi un Norvēģiju, kas Eiropas Savienības vārdā apstiprināts ar Lēmumu 2014/835,**

ir jāinterpretē tādējādi, ka

tas liedz dalībvalstij apcietināšanas ordera izpildi atteikt tikai tāda iemesla dēļ, ka cita dalībvalsts ir atteikusies izpildīt pirmo apcietināšanas orderi, ko Islandes Republika vai Norvēģijas Karaliste izsniegusi pret to pašu personu par tiem pašiem nodarījumiem.

[Paraksti]